

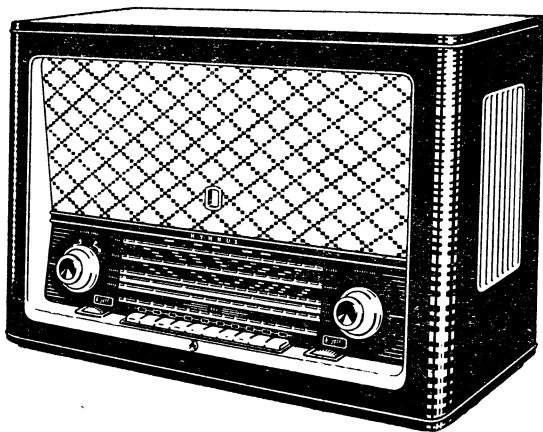
HYMNUŠ

625 A

NÁVOD K OBSLUZE PŘIJIMAČE TESLA 625 A

Váš nový rozhlasový přijímač TESLA 625 A „Hymnus“ umožňuje dokonalý příjem vysilačů na středních, dlouhých, krátkých i velmi krátkých vlnách. Chcete-li však být s přístrojem zcela spokojeni a využít všech jeho předností, přečtěte ještě před zapojením přijímače na síť pozorně tento návod a přesně se jím řiďte.

Pohled na přijímač 625 A

UVEDENÍ PŘIJIMAČE DO CHODU

Po vybalení přijímače a odšroubování upevňovacích šroubů zadní stěny, stěnu odejměte.

Důležité!

Je-li zadní stěna odejmuta, nesmí být přijímač připojen na síť.

Přístroj byl ve výrobním závodě pečlivě vyvážen, proto nehýbejte a netočte nikdy součástkami umístěnými uvnitř přístroje.

● OSAZENÍ ELEKTRONKAMI

Přesvědčte se podle obrázků (buď v návodu nebo na zadní stěně přijímače), zda jsou elektronky správně rozmístěny a zasunuty do objímek. Kdyby některá z elektronek byla vysunuta nebo kdyby bylo nutno některou vyměnit, postupujte takto:

Elektronky, pokud nejsou opatřeny kovovým krytem lze vyjmout z objímky prostým tahem (vzhůru). Kryt elektronky se uvolní mírným stlačením směrem k objímce a natočením proti směru pohybu hodinových ručiček (bajonetový uzávěr).

Při osazování elektronku natočte tak, aby se otvory objímky kryly s přívodními kolíčky patice. Pak elektronku snadno zasunete do objímky.

Optický indikátor vyladění (magické oko) lze k usnadnění výměny vyjmout i s objímkou po odstranění přídržného pera.

● OSVĚTLOVACÍ ŽÁROVKY

Při výměně některé z osvětlovacích žárovek ladící stupnice (6,3V/0,3A) sejměte její objímku i s držákem s nosníku, na který je nasunuta.

Žárovku pak snadno vyšroubujete. (Ke každému přijímači jsou přiloženy 2 náhradní žárovky.)

● PŘIPOJENÍ NA SÍŤ

Přijímač lze napájet jen ze střídavé sítě (40–60 c/s) o napětí 120 nebo 220 V.

Než zasunete vidlici přívodní šňůry do zásuvky, přesvědčte se, je-li přijímač přepnut na napětí Vaší sítě. Napětí domovní přípojky zjistíte nejspolehlivěji na štítku elektroměru, napětí, na které je přepnut přijímač, udává horní číslice kotoučku přepojovače „V“ (viz obrázek).

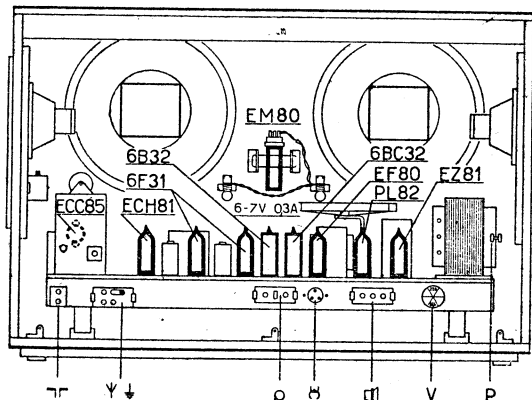
Kdyby horní číslo přepojovače neodpovídalo napětí Vaší síťové přípojky, povytáhněte kotouček přepojovače a pootočte jej správným údajem nahoru a opět jej spolehlivě nasuňte.

Po přiklopení zadní stěny má být údaj kotoučku, označující napětí Vaší přípojky, viditelný příslušným otvorem zadní stěny.

● POJISTKA

Přijímač je chráněn proti vážnějšímu poškození tepelnou pojistkou „P“ (viz obrázek), umístěnou na síťovém transformátoru. Přetaví-li se pojistka, zavěste mezi pružiny držáku po vychladnutí síťového transformátoru pojistku novou, která je k přijímači přibalena.

Kdyby se i nová pojistka za krátkou dobu opět roztavila, je možné, že v přijimači je zá-
vada, kterou zpravidla může odstranit jen odborník.

Pohled do přijimače po odnětí zadní stěny.

⊥ antena – ⊥ uzemnění – Γ dipól – ⊞ vývody pro další reproduktor – „⊙“ přípoj-
ka pro gramofonovou přenosku – ⊙ přípojka pro magnetofon – „V“ přepojovač síťo-
vého napětí – „P“ tepelná pojistka.

● ANTENY

K dosažení dobrého příjmu zvláště slabých nebo vzdálených vysilačů je nezbytná dobrá
vnější antena a uzemnění, i když z nouze nebo při dobrých podmínkách stačí k příjmu
silnějších vysilačů také náhražková nebo pokojová antena.

Dobrá antena pro příjem vysilačů na krátkých, středních nebo dlouhých vlnách má být
zavěšena co možno nejvýše ve volném prostoru v délce 20–25 m (i se svodem). V oblas-
tech zamořených poruchami, doporučujeme použít anteny se stíněným svodem. V tom
případě se antena prodlouží o délku stíněného svodu.

**Pro příjem vysilačů v pásmu velmi krátkých vln (VKV) nutno použít zvláštní anteny (di-
pólu) s příslušným svodem. Pouze v místě vysilače je možno použít s úspěchem vestavěné
anteny pro velmi krátké vlny. Přijímač postavte co nejbližše místu, kde je antena zave-
dena do místnosti tak, aby bylo vnitřní vedení nejkratší.**

Montáž anten doporučujeme zadat vždy odbornému závodu. Stavba venkovní anteny
musí být provedena podle předpisů Státního úřadu pro vynálezy a normalisaci –

ESČ 1950, část XXII, a chráněna proti účinkům atmosférické elektřiny podle československé normy ČSN 34 2214.

Feritová antena, která je do přijímače vestavěna, umožňuje příjem silnějších vysilačů na středních vlnách bez vnější anteny. Přijímač se připojí na ferritovou antenu stisknutím tlačítka, označeného „FERRIT“. Poněvadž tato antena má silný směrový účinek, nutno ji natočit do vhodného směru knoflíkem většího průměru na levé straně ladící stupnice (viz též obr.).

Vhodným natočením ferritové anteny lze dosáhnout potlačení rušení kmitočtové blízkými vysilači nebo poruchami, pokud přicházejí z určitého směru.

Poznámka!

Nejlepších příjmových podmínek dosáhnete použitím zvláštní vnější anteny pro příjem vysilačů na běžných vlnových rozsazích a zvláštní anteny (dipólu) pro příjem vysilačů na velmi krátkých vlnách.

Dobrých výsledků lze však také dosáhnout zřízením dobré vnější anteny (dipólu) pro příjem vysilačů na velmi krátkých vlnách a používat ji i pro příjem vysilačů na ostatních rozhlasových pásmech přepnutím antenního přepínače podle obrázku na zadní stěně přijímače (zapojení 2). Dipólová antena je přitom zasunuta do příslušných zdírek podle obrázku.

● UZEMNĚNÍ

Přijímač má být vždy spolehlivě uzemněn. Přívod k uzemnění provedte měděným drátem o průměru asi 1,5 mm a ved'te jej co nejkratší cestou k uzemňovací desce (trubce) nebo vodovodnímu potrubí. Uzemňovací desku nebo trubku nutno zakopat nebo zarazit do země, aby dosahovala do stále vlhké půdy. Uzemňujete-li na vodovodní potrubí, je třeba trubku v místě připojení odškrábat, až se kovově leskne a vodič připojit dobře přiléhající svorkou.

Konce přívodů od anten a uzemnění opatřete zástrčkou nebo přívodními kolíčky, vhodnými pro zasunutí do zdírek přijímače.

● PŘIPOJOVACÍ ZDÍRKY

Opa přívody od anteny pro velmi krátké vlny (dipólu) zasuňte do zdírek označených „7“ – přívod od vnější anteny zasuňte do zdíčky označené „Y“ na přepinací destičce podle označení „1“ nebo „3“. Přívod od uzemnění zapojte do zdíčky označené „ $\frac{1}{2}$ “ na téže destičce.

Přívody od gramofonové přenosky zasuňte do zdírek označených „D“ (živý konec do zdíčky označené „Δ“). Do zdírek označených „□“ můžete zapojit další nízkohomový

reproduktor (impedance asi 5 Ω), tedy elektrodynamický reproduktor bez výstupního transformátoru.

Přívody od magnetofonu se zapojují do zásuvky označené „“. Zásuvka je třípólová. Dutinka čís. 1 slouží pro nahrávání (diodový výstup) – dutinka čís. 3 pro přehrávání, dutinka čís. 2 má nulový potenciál (je spojena s chassis).

PRVKY K OBSLUZE PŘIJIMAČE

● Tlačítkový přepínač (uprostřed pod stupnicí)

Stisknutím kteréhokoliv z tlačítek, vyjma tlačítka označeného „VYP“ přijimač zapnete na síť.

Zapnutý vlnový rozsah nebo druh provozu označují políčka nad jednotlivými tlačítky.

Přijimač může být zapnut tlačítkem:

VKV	- na rozsah velmi krátkých vln	4,12	-	4,55	m
KV I	- na první krátkovlnný rozsah	12,5	-	25,4	m
KV II	- na druhý krátkovlnný rozsah	25	-	53	m
SV I	- na první středovlnný rozsah	174	-	330	m
SV II	- na druhý středovlnný rozsah	326	-	590	m
DV	- na rozsah dlouhých vln	1020	-	2040	m

FERRIT - na provoz s vestavěnou ferritovou anténou pro středovlnná pásma

 - na široké pásmo (jen na středních, dlouhých a krátkých vlnách)

GRAMO - na provoz s gramofonem nebo jiným záznamovým přístrojem. Stisknutím tlačítka „VYP“ se přijimač vypíná.

● Regulátor hlasitosti (malý knoflík vlevo na stupnici)

Otáčením ve směru pohybu hodinových ručiček se reprodukce zesiluje, v opačném směru zeslabuje.

● Směrování ferritové anteny (velký knoflík vlevo na stupnici)

Otáčením knoflíku se mění poloha vestavěné ferritové anteny přijimače. Polohu anteny možno přibližně určit podle stupnice v okolí knoflíku.

● Ladění (malý knoflík vpravo na stupnici)

Knoflíkem ladíme vysilače na středních, dlouhých a krátkých vlnách. Ladění je určeno polohou stupnicového ukazatele na hlavní stupnici.

● Ladění velmi krátkých vln (velký knoflík vpravo na stupnici)

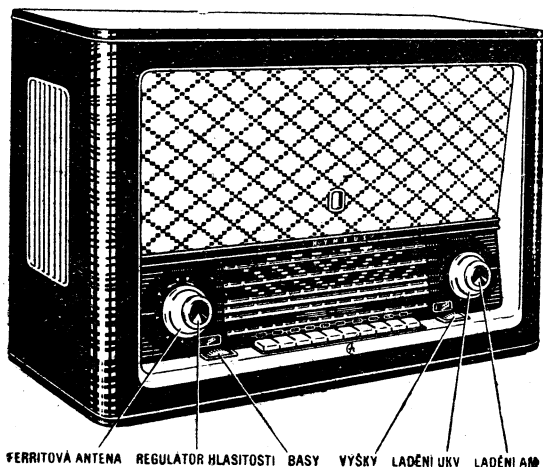
Knoflíkem ladíme vysílače na velmi krátkých vlnách. Ladění je určeno polohou stupnicového ukazatele na spodní stupnici, rozdělené na 100 dílků, umožňujících snadné opětné vyhledání vysílače.

● **Hlubková tónová clona** (zapuštěný kotouč vlevo od tlačítek)

Natáčením kotouče lze měnit v širokých mezích obsah hlubokých tónů v reprodukci. Poloha kotouče je označena notami na stupnici nad kotoučem.

● **Výšková tónová clona** (zapuštěný kotouč vpravo od tlačítek)

Natáčením kotouče lze měnit v širokých mezích obsah vysokých tónů v reprodukci. Poloha kotouče je označena notami na stupnici nad kotoučem.

Prvky k obsluze.

OBSLUHA PŘIJIMAČE

Přijímač zapnete stisknutím tlačítka vlnového rozsahu, ve kterém pracuje žádaný vysílač. Po zapnutí přijímače se osvětlí stupnice a asi za 50 vteřin je přijímač připraven k provozu.

● **Při volbě vysílače na dlouhých, středních nebo krátkých vlnách** nařídte otáčením ladicího knoflíku (pravý knoflík menšího průměru) stupnicový ukazatel na políčko nebo přibližnou vlnovou délku žádaného vysílače. Pak jemným natáčením ladicího knoflíku opravte ladění podle optického indikátoru vyladění tak, až se jeho zeleně svítící výseč co nejvíce rozevře, bez ohledu na to, kryje-li se stupnicový ukazatel se středem políčka.

Na krátkých vlnách pracuje většina vysilačů v kmitočtových pásmech vyznačených na ladicí stupnici čísly v tmavém políčku (jména vysilačů nejsou uvedena). Poněvadž je na těchto rozsazích přesnost ladění podstatně větší, nutno otáčet ladicím knoflíkem velmi opatrně.

Abyste nebyli rušeni poruchami, které vystoupí zvláště rušivě na delších vlnových pásmech, nechte během ladění knoflík regulátoru hlasitosti (levý knoflík menšího průměru) v levé krajní poloze, nebo jej natočte jen tolik doprava, abyste program žádaného vysilače slabě slyšeli. Teprve po přesném vyladění nařídte regulátorem přednesu žádanou hlasitost.

V případě, že je vyladěn středovlnný vysilač rušen, zkuste po stisknutí tlačítka označeného „FERRIT“ natáčením levého knoflíku většího průměru nasměrovat ferritovou antenu tak, aby rušení bylo co nejmenší, případně natočením kotouče výškové tónové clony (vpravo od tlačítek) potlačit interferenční pískoty a šumění.

Je-li oproti tomu příjem uspokojivý a rušení se neprojevuje, rozšíříme přenášené kmitočtové pásmo stisknutím tlačítka označeného „“ a natočíme výškovou i hloubkovou tónovou clonu (kotoučky po stranách tlačítek) tak, aby byl vyvážen poměr vysokých a hlubokých tónů v reprodukci podle přijímaného pořadu, případně podle osobního vkusu.

● **Při volbě vysilačů na velmi krátkých vlnách** (stisknuté tlačítko „VKV“) nařídte otáčením pravého knoflíku většího průměru ukazatel VKV stupnice dělené v dílcích na žádaný vysilač. Přitom pozorujte optický indikátor vyladění.

Hlasitost přednesu a zabarvení reprodukce nařídte jako při příjmu vysilačů na dlouhých, středních a krátkých vlnách, levým knoflíkem menšího průměru a kotouči po pravé a levé straně tlačítek. (Tlačítko širě pásma se na tomto rozsahu neuplatňuje.)

● **Při reprodukci gramofonových desek** (stisknuté tlačítko „GRAMO“) za předpokladu, že gramofonová přenoska (případně magnetofon) je zapojena podle pokynů v odstavci „Přípojení zdířky“ pozůstává obsluha přijímače z nařízení hlasitosti a zabarvení přednesu.

Nezávislá výšková (kotouč vpravo od tlačítek) a hloubková (kotouč vlevo od tlačítek) tónová clona umožňuje upravit vhodně poměr vysokých i hlubokých tónů jak pro gramofonové desky se standardním, tak i s mikrozáznamem a potlačit případný šum.

ZVLÁŠTNOSTI PŘÍJMU

● **Na krátkých vlnách** lze přijímat vzdálené vysilače za poměrně slabého rušení. Podmínky příjmu nejsou však tak stálé jako na vlnách dlouhých a středních a mění se rychle podle ročního období i denní doby. Jsou dny, kdy je příjem špatný a opět jindy předčí všechny předpoklady.

Příjmové podmínky na různých vlnových pásmech se rovněž velmi liší. Vlny kratší než 20 m lze nejlépe přijímat na velké vzdálenosti, je-li dráha jejich šíření převážně ozářena denním světlem.

U vysilačů s délkou vlny nad 40 m je naopak možný dálkový příjem, je-li dráha, kterou musí překlenout, bez denního světla. Vysilače s vlnovou délkou 20 až 30 m lze zpravidla uspokojivě přijímat jak ve dne, tak i v noci.

● **Na velmi krátkých vlnách** vzhledem k výhodnějšímu způsobu modulace a snížení rušení atmosférickými poruchami, je poslech zvláště hudebních pořadů podstatně lepší než na ostatních vlnových pásmech. Příjem je však možný jen na poměrně malé vzdálenosti a intenzita příjmu je ovlivňována silně roční a denní dobou.

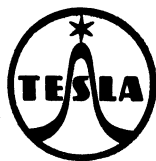
NĚKOLIK POZNÁMEK

Přístroj byl před odesláním ze závodu pečlivě přezkoušen a budete-li dbát přesně návodu, poskytnete dobré výsledky.

Kdyby však proti očekávání nepracoval správně, vyzkoušejte:

1. Zda je v zásuvce, na kterou je zapojen proud a má-li vidlice přívodní šňůry dobrý dotyk.
2. Není-li vypadlá nebo přerušená tepelná pojistka.
3. Je-li správně připojena antena a uzemnění.
4. Je-li přijímač správně osazen elektronikami a mají-li dobrý dotyk v objímkách. Nezapomeňte-li se některá z elektronek po několika minutách provozu, je asi vadná a nutno ji nahradit novou.

V případě, že porucha je mimo uvedené příčiny, svěřte přijímač opravně, která je pověřena prováděním záručních oprav. Adresu Vám sdělí každá prodejna rozhlasových přijímačů. Nezapomeňte přiložit záruční list.

TESLA KOLÍN

národní podnik

Vydalo DOKUMENTAČNÍ A PROPAGAČNÍ STŘEDISKO Tesla Pardubice
PRAHA I, NÁRODNÍ TRÍDA č. 25

